

Suomalaisryhmä matematiikkaleirillä Balatonin rannalla

Viime kesäkuussa onnistui suomalaisen koululaisryhmän osallistuminen unkarilaisten jokavuotiseen matematiikkaleiriin Balatonin rannalla. Leiri pidettiin Balatonberényissä 18.–23. 6. Unkarilaisten puolelta olivat ohjaajina suomalaisille jo tutut professorit István Hortobágyi ja András Ambrus Budapestin ELTE-yliopistosta. Suomalaiset oppilaat olivat Maunulan matematiikkalukiosta, heidän opettajanaan oli lehtori *Maija Salmela*, joka myös osallistui leirin järjestelyihin. Tässä on Maija Salmelan lyhyt kertomus matkan annista:

Terveisiä Balatonberényistä! Meillä oli hieno leiri. Oppilaat viihtyivät hyvin, kehuivat oppitunteja ja koko leiriä järjestelyineen (ihan jees reissu, matikka oli törkeän paljon hausempaa kuin Suomessa, lähtisin mielelläni uudestaan vastaavanlaiselle matkalle, kiva kun oli niin paljon vapaata aikaa). Tosiasiassa matematiikkaa opiskeltiin reilusti yli 30 oppituntia eli yhden lukio-kurssin verran, mutta jäihän sitä vapaa-aikaakin. Oppilaat työskentelivät innolla, tekivät parhaansa ja oppivat uskoakseni aika paljon hienoa matematiikkaa. Aiheet oli etukäteen sovittu ensimmäisen vuoden lukio-kursseja tukeviksi, mutta käsitellyt ratkaisutavat olivat oppilaille uusia.

Suomalaisoppilaiden työskentelymenetelmä tuntui olevan hiukan vieras István Hortobágyille ja András Ambrusille: Kun opettaja antoi tehtävän, alkoi kauhea pölinä, koska oppilaat pohtivat tehtävää yhdessä. Näinhän nämä minun oppilaani ovat tottuneet työskentelemään. Unkarilaiset opettajat ilmeisesti olettivat, että kukin alkaisi heti laskea itsekseen. "Oh, they are discussing the problem", totesi András Ambrus eräällä tunnilla tehtävän annettuaan, kun hän erotti suomenkielisestä puheesta jonkin tehtävään liittyneen termin. Pölinävaiheen jälkeen tuli sitten hiljaista, kun jokainen

jatkoivat tehtävän työstämistä omaan paperiinsa.

Itse toimin oppitunneilla tarvittaessa tulkkina. Käsitellyt asiat olivat pääosin samoja aihepiirejä, joista István Hortobágyi luennoi toukokuussa Suomessa, joten olinpa tyytyväinen, että tuli se kevään kurssi kuunneltua kunnolla. Olin yhden askeleen verran edellä oppilaitani eli osasin myös hiukan neuvoa, en pelkästään tulkata.

Unkarilaisiin oppilaisiin tutustuminen jäi vähäiseksi, syynä olivat kielivaikkeudet (kumpikaan osapuoli kun ei osannut oikein kunnolla englantia) ja myöskin yhteisen tekemisen puute. Kun Unkariin toiste lähdetään, tämä puoli pitää miettiä ja suunnitella etukäteen. Nythän se ei ollut mahdollista, koska minulla ei ollut tietoa leirin päiväohjelmista etukäteen. Samoin leirille olennaisena osana kuuluneet matematiikka- ja urheilukilpailut jäivät suomalaisryhmälle etäisiksi, mikä johtui osittain siitä, etten osannut niistä tarpeeksi kertoa hyvissä ajoin ennen ilmoittautumista. Niitä täytyy myös mainostaa jo ennen lähtöä, koska tämäläinen kilpailutoiminta on suomalaisille melko vierasta.

Itse pärjäsin opettajien kanssa ihan mukavasti, vaikka yhteisen kielen löytäminen oli välillä vaikeaa. Oma sak-

san kielitaitoni on melko olematon ja englantia eivät opettajista osanneet juuri muut kuin István Hortobágyi ja András Ambrus sekä englanninopettajat (jotka kaikki parhaansa mukaan selittivät minulle opettajainhuoneessa ollessamme englanniksi, mistä keskusteltiin). Monta hauskaa juttua ja mielenkiintoista keskustelua jäi silti ymmärtämättä, koska ne käytiin unkariksi.

Balatonissa oli mukava uida (vaikka ranta oli kyllä kovin matala), joskin unkarilaiset olivat sitä mieltä, että vesi on liian kylmää. Kolme päivää oli lisäksi aivan käsittämätön myrsky ja sateista (melkoinen kokemus),

leirin alku ja loppuaika leiristä puolestaan lämmintä ja aurinkoista. István Hortobágyi oli meitä vastassa tulo-päivänä ja oli järjestänyt kaiken sille päivälle ja seuraavan päivän junamatkan aivan loistavasti. Juna oli tupaten täynnä viikonlopuksi Balatonille lähteviä budapestilaisia ja jäljessä aikataulusta, mutta saimme silti jokainen istumapaikan. András Ambrus puolestaan matkusti kanssamme Balatonberényistä takaisin Budapestiin ja saattoi meidät edelleen lentokentälle. Olin todella kiitollinen tästä huolenpidosta, olinhan itsekin ensimmäistä kertaa Unkarissa. Ensi kesänä menemme jälleen.

Maija Salmela

lehtori

Helsingin matematiikkalukio

Luokkakuvassa ryhmämme opettajat professorit András Ambrus ja István Hortobágyi, leirin johtaja professori Ferenc Pintér, toinen leirin englannin opettajista ja matematiikkalukion ryhmä.